

LUTY 2021

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KOBIET I DZIEWCZĄT W NAUCE

11 lutego obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce – święto

ustanowione przez ONZ w 2015 na wniosek UNESCO, UN Women, ITU i innych organizacji, które wspierają i doceniają dostęp kobiet i dziewcząt do nauki, technologii, inżynierii, matematyki, ich kształcenia i badań naukowych na wszystkich szczeblach edukacji.

Obchody zgromadzają w siedzibie UNESCO w Paryżu ekspertów z wielu dziedzin nauki, utalentowane kobiety-naukowców, uhonorowane nagrodą L'Oréal-UNESCO dla Kobiet i Nauki, przedstawicieli Katedr UNESCO, którzy razem poszukują pomysłów na zwiększenie udziału kobiet w nauce.

Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce ma na celu podkreślenie znaczącej roli dziewcząt i kobiet w rozwoju nauki i technologii. W tym dniu w szczególny sposób społeczność międzynarodowa przypomina o konieczności zapewnienia kobietom i dziewczętom pełnego i równego dostępu do nauki oraz uczestnictwa w niej, a także osiągnięcia równości płci. Niestety kobiety i dziewczęta na całym świecie wciąż muszą zmagać się ze stereotypami oraz ograniczeniami społecznymi i kulturowymi, utrudniającymi im dostęp do edukacji i finansowania badań, co w konsekwencji uniemożliwia im karierę naukową i wykorzystanie ich pełnego potencjału.

Udział kobiet w działalności naukowej różni się od udziału mężczyzn w wielu aspektach, m.in.: mniejszym zaangażowaniem w działalność naukową w każdej epoce (także współcześnie), preferowaniem przez kobiety określonych dziedzin naukowych oraz mniejszą obecnością kobiet na eksponowanych stanowiskach naukowych itp. Dopiero w XX wieku większość uniwersytetów zaczęła przyjmować w grono studentów kobiety. Do tego czasu były one wykluczone z edukacji akademickiej.

Możliwość dostępu do wykształcenia wyższego oraz wsparcie rządowe w XX wieku, przynajmniej w USA i Europie, spowodowało zwiększenie udziału kobiet we wszystkich dziedzinach nauki. Kobiety jednak pozostają w wyraźnej mniejszości w dziedzinach ścisłych, zwłaszcza w matematyce, fizyce, informatyce i mechanice.

Wspaniałe naukowczynie, które zmieniły świat:

Elżbieta Koopman Heweliusz – pierwsza polska astronomka, pomagała w projektowaniu obserwatorium w Gdańsku.

Maria Salomea Skłodowska-Curie – polska fizyk i chemik. Nagrodą Nobla została wyróżniona po raz pierwszy w 1903r. – z fizyki, wraz z mężem Pierre'em Curie i z Henrim Becquerelem, za badania nad odkrytym przez Becquerela zjawiskiem promieniotwórczości. Po raz drugi została nagrodzona w 1911r. – z chemii za odkrycie polonu i radu, wydzielenie czystego radu i badanie właściwości chemicznych pierwiastków promieniotwórczych.

Anna Wierzbicka – polska językoznawczyni, znana dzięki pracom z dziedziny semantyki, pragmatyki i językoznawstwa międzykulturowego. Jest twórczynią naturalnego metajęzyka

semantycznego.

Maria Zakrzewska – feministka i abolicjonistka, lekarka pochodzenia polskiego urodzona w Niemczech. była pierwszą w historii kobietą, która zdobyła tytuł doktora medycyny. Przełamała bariery blokujące kobietom dostęp do nauki medycyny w USA. Zakładała szpitale dla kobiet i była pionierką w zatrudnianiu w zawodzie pielęgniarek czarnych kobiet.

May-Britt Moser – norweska specjalistka od neurologii i neurofizjologii. Dzięki niej wiemy, jak mózg tworzy mapę otoczenia. W 2014 roku razem ze swoim mężem otrzymała Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii/medycyny za odkrycie „GPS mózgu”. To system orientacji przestrzennej,

który tworzy nasz mózg (a konkretnie neurony), gdy dokonuje eksploracji otoczenia za pomocą zmysłów.

Florence Bascom – pierwsza kobieta, która zdobyła tytuł doktora geologii, przyznany przez amerykańską uczelnię. Badała jak tworzą się góry.

Cecilia Payne-Gaposchkin – brytyjska astronomka, która odkryła, że Słońce składa się głównie z wodoru i helu.

Rita Levi-Montalcini – włoska specjalistka od neurologii, autorka badań nad układem nerwowym. Została laureatką Nagrody Nobla w 1986 roku za przełomowe badania, które pozwoliły zrozumieć mechanizmy regulujące wzrost komórek i narządów u ludzi i zwierząt.

Chien-shiung Wu – uznana fizykiem. Rozpracowywała proces wzbogacania uranu, który zasila bomby nuklearne. Nie otrzymała Nagrody Nobla za pracę, wykazującą, że natura nie zawsze jest symetryczna. Zamiast niej powędrowała ona do dwóch innych naukowców, pomimo tego, że to ona udowodniła tę teorię jako pierwsza na drodze eksperymentów. Jest to przykład tzw. Efektu Matyldy, czyli terminu opisującego przypadki pomijania udziału kobiet naukowców w pracy badawczo-naukowej i przypisywania ich osiągnięć naukowcom mężczyznom.

Międzynarodowy dzień kobiet i dziewcząt w nauce

Wpisany przez Arkadiusz Franczuk
czwartek, 11 lutego 2021 08:54 -

Przygotowały: Patrycja Domańska, Beata Kondrasiuk